

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprava 2455
 izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
 v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
 sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Triumf ideje male antante

PROBLEMI IN SKLEPI BEOGRAJSKE KONFERENCE.

Še nobena konferenca male antante se ni sestala v tako važnem trenutku kakor sedanja v Beogradu, še nobena ni razpravljala o tako dalekosežnih vprašanjih in tudi ni sprejela tako pomembnih sklepov. Komuniste, ki so ga izdali tokrat nenavadno molčeči zunanji ministri Jevtić, Beneš in Titulescu, je sicer skrajno skop in medel, a po njem konference ne moremo in ne smemo presojati. Če hočemo izvedeti za predmete posvetovanj, potem se moramo ozreti po svetovno političnih, zlasti pa evropskih dogodkih in stremljenjih zadnjega časa, in tu vidimo: revizionistične načrte Italije in njene zaveznice, namene velesil v Društvu narodov in sploh v svetovni politiki, vzhodne reparacije, razorožitev itd. itd. Vse to so bili problemi, ki so globoko zanimali zunanje ministre male antante, dasi o njih niso hoteli javno govoriti, kar je pač docela razumljivo. Vojskovodja, ki izda svoje načrte in taktiko, — je vojni že izgubil!

Mimo vsega tega je pa šlo še za zadevo, ki je za malo antanto čisto notranjega značaja: šlo je za Romunijo! Ko je podpisala Francija z Rusijo nenapadalni in arbitražni pakt ter izposlovala isto tudi za Poljsko, je Romunija izpadla. To je dalo evropski diplomaciji in tisku povod za mnenje, da je Francija žrtvovala to svojo zaveznico, ki bo posledje morala iskati nove orientacije. V Rimu so se že veselili, češ, kam naj sedaj krene Romunija, če ne na naša pota? Kako bi vskladili zavezništvo z Romuni in Madžari obenem, sicer se sami niso vedeli, a upali so, da se bo to dalo le kako urediti. In izza kulis smo izvedeli, da se je Rim res podal v Bukarešto na snubljenje. Toda razvoj povojne meddržavne politike je že preveč dozorel in se ustalil, da bi mogla Romunija kreniti na drugo pota. To ni odklonila samo nujnost položaja, odklonila je tudi vsa romunska javnost brez izjeme. Italijanski tisk je prav nedavno besnel na pisanje romunskega. Zato je svet z napeto pozornostjo čakal na rezultate beograjske konference male antante tudi s tega stališča. Ti rezultati so pa taki, kakršne so si želeli vsi oni, ki so proti revizionizmu, dočim so revizionisti in še nekateri

drugi bridko razočarani. Kadar besni Rim, je za nas vedno dobro znamenje: zmagali so naši interesi!

Kakšni so podrobni sklepi zastopnikov male antante v Beogradu, nam sicer ni znano, to je tajnost treh, iz zaključka pa vemo, da so se popolnoma sporazumeli glede borbe proti namenom Italije, Madžarske in Nemčije v srednji in južnovzhodni Evropi. Mala antanta bo nastopala kot enota nasproti vsem akcijam skupnih sovražnikov. Prav tako bo nastopala proti prizadevanjem večine velesil, da bi se male države potisnile v kot in bi ostale brez besede pri važnih odločitvah, ki se tičejo tudi njih. Iz Ženeve poroča »Journal des Nations«, da so te velesile pripravile celotno načrti razdelitve Evrope na nekatere interesne sfere, kakor da bi živeli kje v Srednji Aziji ali v Afriki. Glavne težnje v tem smislu sta postavili Italija in Nemčija pod patronanco Macedonaida. Italiji naj bi pripadla »interesna sfera« na Balkanu in v južni srednji Evropi, Nemčiji pa ona v severni srednji Evropi in na severnem vzhodu. Mala antanta je postavila proti temu fronto Jugoslavije, Češkoslovaške in Romunije, ki tvorijo skupno moč velesil, ki se more mirno primerjati z močjo Nemčije, še bolj pa Italije. Za njo pa stoji še Poljska, ki je sama skoraj že velesila, saj ima le 10 milijonov prebivalcev manj kot Italija, ter Francija, o katere sporazumu z Rimom po zadnjih dogodkih sploh ne more več biti govora!

Z ustanovitvijo stalnega sveta in tajništva male antante, je postala ta zveza enota z dejansko močjo velesil in se bo najbrže borila posledje tudi za pravno priznanje takega položaja. Niti skupna svetovna diplomacija niti diplomacija posameznih velesil ali držav se posledje ne bo več mogla ukvarjati z Jugoslavijo, Češkoslovaško in Romunijo posamezno, temveč le z vsemi skupaj. Vsaka akcija proti eni ali drugi članici bo naletela na enoten odpor vseh treh. To je velika, mogočna zmagica držav male antante in francoske politike v Evropi, in v Rimu, Budimpešti, Sofiji ter deloma tudi na Dunaju in v Berlinu objokujejo nov poraz!

Neurath o vojaški enakopravnosti

ČLANEK NEMŠKEGA ZUNANJEGA MINISTRA V »HEIMATDIENSTU«. RAZVOJ VPRAŠANJA ENAKOPRAVNOSTI.

BERLIN, 22. decembra. V mesečniku »Heimatdienst« objavlja nemški državni zunanji minister baron von Neurath članek, v katerem se bavi s položajem, ki je nastal v vprašanju razorožitve po sprejemu principa nemške enakopravnosti. Baron von Neurath naglašja, da je pristopila Nemčija k ženevski konferenci mihi z dvema zahtevama, in sicer: Razorožitev ostalih držav oziroma velesil na nivoju, ki ga določa versajska mirovna pogodba za Nemčijo v razorožitvenem pogledu. Že v prvem delu konference se je pokazalo, da je vse prizadevanje v tej smeri zaman. Resolucija z dne 23. julija pa je potem vidno dokazala, da se ostale države na to nikakor nočejo spuščati. V takih okoliščinah ni Nemčiji preostajalo drugega, kakor da se je oprijela zahteve po splošnem varnostnem sistemu. Pa tudi ta zahteva je bila odklonjena, zaradi česar je nato nemška delegacija zapustila Ženevo. Von Neurath opisuje potem nadaljnji potek konference do trenutka, ko se je konferenca

petih velesil zedinila na priznanju nemške enakopravnosti. Trenutno nima Nemčija niti onega minimuma varnosti, ki ga priznava člen 8. ženevske pogodbe. Po njegovem mnenju pa bo imela razorožitevna konvencija za vse države enako veljavo.

VELIKE POPLAVE V FRANCIJI.

PARIZ, 22. decembra. Poplave v južni Franciji zavzemajo vedno večji in katastrofalnejši obseg. Narasle vode so podrle več mostov in nasipov. V nekaterih južnofrancoskih mestih stoji voda na cestah in ulicah že nad meter visoko. Materialna škoda se trenutno še ne da preценiti, sega pa v visoke milijone frankov.

ZLATO SE VRAČA V AMERIKO.

PARIZ, 22. decembra. Iz Cherbouga je bilo včeraj vkrcanih na prekomornik »Majestic« 130 zabojev zlata za ameriške banke. Vkrano zlato predstavlja vrednost 90 milijonov frankov.

Samozavesten odgovor Italiji

DVE INTERPELACIJI V NAŠEM SENATU. ODGOVOR ZUNANJEGA MINISTRA BORIVOJA JEVTIĆA.

BEOGRAD, 22. decembra. Na včerajšnji seji parlamenta, za katero je bilo v vsej javnosti izredno veliko zanimanje, sta vložila senatorja dr. Ivan Majstorović in dr. Dinko Trinajstić na zunanjega ministra dve interpelaciji, od katerih se v prvi zahteva pojasnilo, kaj namerava naša vlada storiti z ozirom na Mussolinijev govor v italijanskem senatu glede na trogirsko dogodke, v drugi pa se zahteva prav tako pojasnilo z ozirom na Mussolinijeve in splošne italijanske laži in podtikanja smrti italijanskega Karla Lužine na Krku, ki je umrl na posledicah poškodbe, ki jo je zadobil pri neki nogoletni tekmi s svojimi prijatelji italijanaši, ne pa na poškodbah, ki jih je dobil z našimi nacionalisti na Krku v mesecu avgustu v nočnem kavarniškem pretepu in je te rane popolnoma ozdravil. Minister Jevtić je v svojem govoru podal točno sliko o obeh dogodkih in dokazal, da naših oblastí ne zadene pri trogirskih dogodkih nobena krivda in da so meznanci pač razbili beneške leve, ki niso nikak italijan

ski državni simbol. Glede dogodka na Krku pa je vse podtikanje umora podla italijanska laž. Naša država je ves čas po vojni delovala neprestano na tem, da se ohranijo napram Italiji kljub silnim težavam najboljši odnosi. Italiji pa očitno ni na tem in se poslužuje najpodlejših sredstev, da bi tako mirno sosedsko sožitje razbila in onemogočila. Žali se na vse mogoče načine naša država, in to brez vsake podlage. Naša vlada je dosledno dokazala, da je vedno prenečevala in onemogočala kakršnekoli možnosti, da bi prišlo klerkoli do izzivalnih nastopov proti Italiji, česar se nasprotno o Italiji ne da trditi. Iskrena in odločna mirovna politika Jugoslavije je globoko pojmovana politika njenega lastnega napredka in mirnega mednarodnega so delovanja. Senat je sprejel ministrov govor z velikim navdušenjem, nakar sta o isti stvari govorila še senatorja Banjanin in dr. Mičić, ki sta orisala razpoloženje in ogorčenje vsega našega naroda nad italijanskimi izzivalni in lažmi.

Zarota opozicije proti Stalinu

VEDNO VEČJA NESOGLASJA MED RUSKIMI BOLJŠEVIKI. ŠTEVILNE NOVE ARETACIJE IN DEPORTACIJE.

LONDON, 22. decembra. Organ Trockijevе opozicije »Bulletin der bolschewistischen Lenin-Opposition« objavlja informacije, ki jih je prejel od svojih tajnih organov iz sovjetske Rusije, po katerih so bili na Stalinov ukaz prijeti in zaprti uravnatelji avtomobilskega oddelka Tolmačev in ljudska komisarija Smirnov in Elsmund. Obtoženi so, da so pripravljali zaroto, ki naj bi vrnila Stalinu, bodočo politiko sovjetrov pa naj bi nato odlo-

čil glavni kongres komunistične stranke. Za zaroto sta vedela tudi Rikov in Tomski, bivša predsednika ruskih strokovnih organizacij. Mimo teh je bila prijeta in zaprta tudi neka druga skupina opozicionalcev, ki sta jo vodila Menčev in Ginsberg. Tudi ta skupina je pripravljala strmoglavljenje Stalina. V zvezi s temi aretacijami sta bila deportirana Kamenjev v neko mesto na obali Jeniseja, Zinovjev pa v kirgiško področje.

Miklas o potrebah srednje Evrope

PARIZ, 22. decembra. »Excelsior« objavlja izjavo avstrijskega zveznega predsednika Miklasa, ki je dejal, da nikakor ne more biti govora o ponovni vpostavitvi stare monarhije. Absolutno pa je potrebno gospodarsko zblizanje takozvanih nasledstvenih držav. Srednje in vzhodne Evrope ne moreta rešiti ne Tardieujev načrt, ne Anschluss. Upoštevati se more je ena sama rešitev, to je gospodarsko zblizanje vseh držav in narodov od Severnega do Jadranskega morja ter od Rena do Transilvanskih alp.

Roosevelt in vojni dolgovi

NEW YORK, 22. decembra. Po poročilu washingtonskega pisnika »New York Times« je povabil Roosevelt finančna strokovnjaka Owena Younga in Barucha, da nanovo proučita celoten problem vojnih dolgov. Splošno pa se sodi, da se bosta oba strokovnjaka lotila te naloge šele po 4. marcu 1933., ko bo Roosevelt nastopil svoje predsedniško mesto.

NOV POTRES NA KALKIDIKI.

ATENE, 22. decembra. V Solunu in na polotoku Kalkidiki so včeraj občutili nov potresni sunek, ki je povzročil med prebivalstvom veliko paniko.

Za obdavčenje modernih strojev

PARIZ, 22. decembra. Predsednik avstrijske republike Miklas je izjavil poročevalcu »Excelsiora«, da bi bilo treba posebej obdavčiti posebno moderne stroje, radi katerih je v glavnem nastala brezposelnost. Tako dobljena sredstva bi se potem uporabila v produktivne svrhe. Če se to vprašanje v kratkem ne reši, bodo nastali nevarni notranji konflikti v vseh evropskih državah.

SEJA FRANCOŠKEGA PARLAMENTA.

PARIZ, 22. decembra. Francoska poslanska zbornica se sestane danes ob 15. uri k seji, na kateri bo Paul Boncour predčital deklaracijo svoje vlade. Doslej so prijavljene samo tri interpelacije, in sicer dve od komunistov in ena od desničarjev.

POTRES V AMERIKI.

NEW YORK, 22. decembra. Na Daljnem zahodu so okoli polnoči občutili močan potresni sunek. V Lake Cityju v državi Utah so obstale vse ure v brzojavni uradih. V San Francisku je na državnem Kapitolu počila kupola. Podrobnosti še manjkajo.

NA DUNAJU ZMRZUJE.

DUNAJ, 22. decembra. Tu se je temperatura nenadoma izpremenila. Po ulicah se je napravil led, ki je povzročil že več nezd.

Dnevne vesti

NI GA V NAŠEM MESTU ČLOVEKA, ki ne bi imel doma tega ali onega, česar ne rabi. Kaj naj stori s tem? Zavreči ali podariti je v sedanjih težkih časih škoda! Edino pametno je zato, da javi to v naših »VEČERNIKOVH« MALIH OGLASILIH. Za nekaj dinarjev bo dobil kupcev kolikor bo hotel! Zadnjič se je na en sam naš mali oglas javilo pri lastniku 36 INTERESANTOV in lastnik je za predmet, ki je mislil, da je vreden le 200, dobil 500 Din. ZASLUŽIL JE TOREJ S PAR DINARJI CELE TRI STOTAKE! Ne pozabite, da je »VEČERNIK« edini slovenski dnevnik slovenskega Maribora!

Promoviral je za doktorja prava gosp. Karel Jančič, znani mariborski sportnik, nogometni sodnik in agilni član mariborskega sportnega kluba »Železničarja«. Čestitamo!

Napredovanje rezervnih častnikov. Na predlog ministra vojske in mornarice je kralj na svoj rojstni dan podpisal obširen ukaz o napredovanju rezervnih častnikov. Med drugimi so napredovali v čin rezervnega stotnika I. razreda prof. Peter Cestnik, dr. Janko Dernovšek, dr. Maks Kovačič, Peter Jerab, Oskar Šilih, Jože Klemenčič, za stotnika II. razreda pa Danilo Delkin, Vladimir Korbar in Konrad Tovornik.

Nov grob. Davi je preminul na domu v Vetrinjski ulici v starosti 80 let Rupert Eissel, mizarski mojster in hišni posestnik. Pogreb bo v soboto ob pol 16. uri iz mrtvašnice na mestno pokopališče. Blag mu spomin!

Redna seja mestnega občinskega sveta bo drevi ob 18. uri v mestni posvetovalnici.

Kongres železničarjev in brodarjev. Dne 29. t. m. bo v Beogradu kongres jugoslovanskih narodnih železničarjev in brodarjev v prostorih »Doma kulture« na Senjaku. Združenje je za udeležence izposlovalo potrebni dopust in brezplačno vožnjo.

Smučarskih tečajev, ki jih je nameraval prirediti Mariborski smučarski klub v času od 25. t. m. do 13. januarja 1933. pri Pohorskem domu, Ruški koči, Rimskem vrelcu in Sv. Lovrencu na Pohorju radi nepovoljnih snežnih razmer ne bo. Preloženi so na poznejši čas in bodo smučarji o tem pravočasno obveščeni.

Delavske razlike iz leta 1923—24 so pričeli te dni izplačevati železniškim delavcem. Zaenkrat jim izplačujejo le 10 odstotkov od celokupne razlike, vendar je pričakovati, da se bodo s časom v kljub vsem denarnim težkostem našla sredstva, da pridejo naši železniški delavci do svojih razlik, na katere čakajo že leta in leta. Za izplačilo razlik vodi energično borbo Združenje narodnih železničarjev, kateremu je uspelo, da so se pričele že vendar enkrat izplačevati, čeprav le v obrokih.

Flanel, pižame D'n 78°-

J. BABIČ, Gosposka ulica 24

Božičnica narodnih železničarjev. Podružnica Združenja narodnih železničarjev v Mariboru je obdarila tudi za letošnji Božič okrog 150 najbednejših delavcev, upokoencev in miloščinarjev, med katere je razdelila na sinočnji božičnici v Narodnem domu okrog 20.000 Din. V sejni sobi Združenja se je ob 18. uri zbralo lepo število nacionalnih železničarjev, ki jih je pozdravil predsednik Združenja g. Rudolf Tumpej. V daljšem nagovoru je omenil, da je združenje sklenilo tudi letos obdarovati svoje članstvo, ki živi v pomanjkanju in bedi, zlasti one, ki imajo številno rodbino. Sredstva je dala podružnica iz svojih virov, nekaj pa je uspeh tudi nabiralne akcije med železničarji, ki so prispevali po svojih močeh, da na ta način z združenimi močmi olajšajo gorje svojim tovarišem, da vsaj za Božič pripravijo njim in njihovi deci malo veselja. Ker je smatrala podružnica za najumestnejše, je tudi letos kakor lani obdarila revne železničarje z nakaznicami, glasečimi se na znesek od 100—200 Din, s katerimi si zamorejo nakupiti potrebno v njihovi Nabavljalni zadrugi. Po predsednikovem nagovoru je tajnik g. Kessler razdelil zbranim železničarjem nakaznice.

Sv. Martin na Pohorju. Po dvomesečni težki bolezni, ko se je vrnil z graške klinike, je 8. t. m. nepričakovano preminul tukajšnji ugledni posestnik, gostilničar in trgovec g. Ivan Koren. Truplo je bilo položeno na mrtvaški oder v njegovi rojstni hiši na prijaznem griču ob cerkvi sv. Marije nad Slovensko Bistrico, pokopano pa je bilo ob veliki udeležbi občinstva, gasilcev iz Smartna, Zgornje Polskave in Slovenske Bistrice 10. t. m. dopoldne na slovenjebistriškem pokopališču. Že pred hišo žalosti se je v genljivem govoru poslovil od pokojnika g. Križan iz entovca, ob grobu pa sta mu spregovorila v zadnje slovo slovenjebistriški dekan g. Šolinc, ki je vodil pogrebne obrede ob asistenci dveh duhovnikov in pa šolski upravitelj in načelnik gasilskega društva v Smartnem gosp. Podvršnik, ki je orisal velike pokojnikove zasluge za gasilstvo, gospodarstvo in tujski promet. Pokojnik je bil za velike državljanske zasluge in svoje vsestransko delovanje odlikovan od kralja z zlato svetinjo. Pogreba se je udeležil tudi odbor Počitniškega doma kraljice Marije v Smartnem na Pohorju, pri katerem je pokojnik sodeloval z vsem oglejem, zlasti ob strani pokojnega prijatelja Slavojca Dimnika, s katerim sta še pred štirimi meseci kovala idealne načrte za povzdigo Pohorja. Za njim žaluje poleg vdove in 10 otrok vsa tukajšnja okolica. Bodi mu ohranjen trajen in časten spomin!

Avtomatičen adresar, važen izum treh Mariborčanov. Poročali smo že, da je mariborski konstruktor g. Soklič v družbi gg. Pečenka in Amona izdelal ličen Adresarni avtomat za naše mesto. Avtomat je bil te dni dogotovljen in je razstavljen v kavarni »Astoria«, kjer vzbuja splošno pozornost in zanimanje. Obstoj iz lične kovinaste omarice, v kateri je nameščena in razvrščena kartoteka s podatki in naslovi vseh mariborskih osebnosti, podjetij in trgovin. Taki avtomati bodo postavljeni na vseh važnejših prometnih križiščih in kolodvorih, da bo vsak tujec za dinar lahko izvedel naslove vseh mariborskih državnih in javnih ustanov, trgovskih podjetij, tujsko prometnih točk itd. Družba »Ampeso« namerava izdelati avtomatične adresarje tudi drugih mest v naši državi.

Javna zahvala. Ob priliki razvija zlasti ve Združenja vojnih invalidov v Beogradu so kupili ter zabili zlate in srebrne žebličke v kopje zastave tudi nekateri naši dobrosrčni meščani. Po 150 Din so darovali: Miloš Gnuš, vpokojeni kapeitan, tovarna Hutter in drug, tovarna Zlatorog, mestni stavbenik Rudolf Kiffmann, tovarna svile Karol Thoma, mestno županstvo Maribor, pomožni škof dr. Tomažič, tovarna Doctor in drug, Nabavljalna zadruga državnih uslužbenecv; 186 Din je darovalo mestno poveljstvo; 120 Din je darovala: Marija Koštomajeva; po 100 Din so darovali: odvetnik dr. Kimovec, profesor Ernest Trstenjak, predstojnik mestne policije dr. Hacin, trgovec Karl Jančič, tovarna usnja Viljem Freund, stolni župnik Mihael Umek, Mariborska tekstilna tovarna, Union družba Maribor, industrijec Rudolf Franz, tovarnar Leopold Benčina, Splošna stavbna družba na Teznu, tovarna Kovina, tovarnar Ivan Braun, tovarnar Avgust Ehrlich, trgovec Anton Macun, tovarna dr. Oetker in okrajni glavar Milan Markar. Krajevni odbor se tem potom najpristraneje zahvaljuje vsem darovalcem in jih prosi, naj bi tudi v bodoče bili naklonjeni njegovim vpludnim prošnjam.

Pošteni najditelj naj blagovoli oddati paket, ki je bil izgubljen včeraj v bližini gostilne Pregelj z vsebino 6 garnitur jedilnega orodja, proti primerni nagradi v upravi lista.

Nezgode pri telovadbi. Pri šolski telovadbi se je včeraj ponesrečil 17letni dijak Miha Erlih iz Studencev. Padel je z droga in si zlomil levo roko v komolcu. Zdravi se v bolnišnici.

Ukradene slike. Neznane mu ljubitelju fotografije se je zahotelo fotografskih posnetkov. S ponarejenim ključem je odprl predvečerašnjim izložbeno omaro fotografa Mayerja na Aleksandrovi cesti in pobral iz nje vse razstavljene slike in fotografske posnetke, ki so bili vredni okrog 300 Din.

Doraščajoči mladini nudimo zjutraj čajico naravne »Franz Josefove« grenčice, ki dosega radi tega, ker čisti kri, želodec in čreva pri dečkih in deklicah prav izdatne uspehe. V otroških klinikah se uporablja »Franz Josefova« voda že pri malih največ težko zagatnih bolnikih. »Franz Josefova« voda se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Potice, šarteli keksi, sadni kruh, specialni rženi kruh

Parna pekarna

Schmid, Maribor
Jurčičeva ulica

Smučarji, pozor! Najbolj vestno, hitro, ceneno in dobro Vam postreže Sport-Roglič. Montaža brezhibna!

Knjige »Kmetijske Matice« bodo skoro izšle. Za 20 Din (brez poštne) dobimo 4 knjige: Koledar, »Zadružništvo«, »Več dobre krme« in povesti »Dom na Slemenu«. Kdor (iz mesta in neposredne okolice) si jih želi naročiti, naj to javi, oziroma pošlje naročnino poverjeniku Janku Furlanu, učitelju, Strossmajerjeva ul. 30.

»Grajska klet« v petek in soboto vsakovrstne morske ribe, specialitete: risotto s scampi, calamari, brodetto s polento, ribji zrezek, Sanpiero in bakalar, pripravljen na tržaški način.

»ŠLAGER« nas razveseljuje za božič najnovejše komade izposojuje. Maribor, Slovenska ul. 18. Celje, Dečkov trg 4.

Srajce

iz popelina po Din 58.—, 68.—, 78.—
J. BABIČ, Gosposka ulica 24

Nezgoda otroka. V Podovi se je včeraj popoldne polil s kropom 11letni posestnikov sin Štefan Pauko in se nevarno opeknel po vsem životu. Dečka so pripeljali v mariborsko bolnišnico, kjer imajo zdravniki malo upanja, da bi ostal živ.

Božjasten napad. Sinoči okrog 21. ure je dobila 16letna Matilda Gajškova iz Koroščeve ulice hud božjasten napad na Aleksandrovi cesti. Ker je dekle obležalo nezavestno na mrzlem tlaku, so poklicali reševalce, ki so jo z avtom prepeljali v bolnišnico.

Kar na lepem in brez vzroka so sinoči okrog 21. ure na Aleksandrovi cesti pred novo zgradbo carinske pošte navalili trije mladeniči na delavca Matijo Kodriča, ki se je pripeljal na kolesu iz Košakov in ga pošteno obdelali s pestmi. Kodrič pozna navidezno vse tri napadalce, ki so pobegnili po napadu proti Košakom in jih je prijavil policiji.

Skrivnostna smrt 81letne starke. Dne 21. novembra so našli ljudje v Šalovcih v Prekmurju obešeno v sobi 81letno Ano Lepševo. Ker je živela starka v žalostnih razmerah so mislili vsi, da je šla prostovoljno v smrt. Po smrti pa so se je širili govorice, da Lepševa ni umrla naravne smrti. Zato je odredilo sodišče v Murski Soboti ekshumacijo in obdukcijo, pri kateri je komisija ugotovila nasilno smrt. Zločina so bili osumljeni njena sinaha in dva zeta, ki so bili vsi aretirani in izročeni sodišču.

Danes razdelitev nagrad

SVENGALI najlepši ples gđ. Bes.
v Veliki kavarni

Kakor vidimo in smo se prepričali, je »Grajska klet« oživela. Novi podjetni lastnik g. Basletič je s svojo pridnostjo in marljivostjo povzdignil klet zopet na nekdanjo višino. V kleti se sestajajo sedaj odlične družbe in je skoraj vsak dan napolnjena. Hrana ter razne ribje specialitete, da ne govorimo o prvovrstnih domačih kakor tudi dalmatinskih vinih, se dobe v »Grajski kleti« za mal denar in je doslej še vsakdo z veseljem obrazom in z zadovoljnostjo odšel iz nje. — Brezdvomno smo veseli, da je klet, ki je eden najlepših in prijetnejših lokalov, zopet oživela. Želimo samo, da bi jo novi lastnik še nadalje vodil kakor doslej!

Narodno gledališče

Repertoar

Četrtek, 22. decembra: Zaprtlo.
Petek, 23. decembra: Zaprtlo. (Generalna za »Belega konjička«).
Sobota, 24. decembra: Zaprtlo.
Nedelja, 25. decembra ob 15. uri: »Celjski grofje«. Znižane cene. — Ob 20. uri: »Pri belem konjičku«. Premiera. Povišane cene. Izven.
Ponedeljek, 26. decembra ob 15. uri: »Boccaccio«. Znižane cene. — Ob 20. uri: »Pri belem konjičku«. Povišane cene. Izven.

Kaj bo o Božiču v gledališču? Premiera z velikim zanimanjem pričakovane revijske operete »Pri belem konjičku« bo na prvi božični praznik ob 20. uri, prva ponovitev pa na Štefanovo zvečer. Pri tej opereti, ki presega po privlačnosti in priljubljenosti še »Grofico Marico«, ki je bila pred kratkim največji »šlager«, sodeluje izredno velik ansambl, nabavile so se nove dekoracije in kostumi, radi česar so nastali veliki stroški. Zato so oba večera povišane cene. Bloki ne veljajo.

Pluj

Rokovnjači na delu. G. Šoštarč, posestnik v Juršincih pri Sv. Lovrencu v Slovenskih goricah, trguje že deli časa s perutnino. Njegovi kupčijski posli ga čestokrat zadržujejo, tako da utegne šele ponoči priti domov. Tudi v ponedeljek 19. t. m. se je Šoštarč okrog 21. ure vračal iz Ptuj v Juršince. Ta noč pa bi bila zanj skoro usodna. Cesta, po kateri je vozil, pelje med vasema Moste in Gaber. Nikozi gozd, ki sega tik do cestnega roba. Bilo je temno kakor v rogu, ko je Šoštarč dospel z vozom v gozd. Ni se bil prevozil v njem sto korakov, ko sta dva moška skočila k vozu; eden je stopil pred konja in ga ustavil, drugi pa je od zadaj skušal priti v voz. V tem pa se je Šoštarč že zavedel grozeče nevarnosti, urno potegnil iz žepa »samokres« in nekolikokrat ustrelil za seboj, ne da bi se pri tem okrenil. Radi naglih zaporednih pokov iz samokresa pa se je konj silno preplašil, z vso silo potegnil in vrgel moškega, ki ga je držal, od sebe ter zdrhal po cesti naprej do sosedne vasi. Tako sta se voznik in konj srečno rešila. Šoštarč je bil še opazil, da je tudi napadalec izza njegovega hrbita po streljih izginil. Če ga je rani, se ni moglo ugotoviti, ker naslednjega dne na mestu napada ni bilo opaziti nikakih sledov. Orožniki so na delu, da najdejo drzne rokovnjače.

Zverinski umor. Zopet se je pripetel umor, ki meče tako žalostno luč na razmere na deželi. Mlad človek, šele 20 let star, je postal žrtev posirovelosti. V Mosteh pri Sv. Lovrencu v Slovenskih goricah so 20. t. m. ponoči pri nekem posestniku kuhali žganje. Pri tej priliki se je tam zbrala večja družba, med njimi tudi Lovrenc Brumen, Jakob Margešuš in Anton Slana. Slednja dva sta že pred po strani gledala Brumena radi nekega dekleta. Radi tega je tudi prišlo do prepira. Ostalim navzočim je navidezno uspelo zadevo med sprtimi poravnati. Brumen pa je menda slutil, da oba nasprotnika le zadržujeta gnev, ki lahko utegne vsak čas zopet izbruhniti. Zato je kmalu po prepiru zapustil družbo, odšel domov in legel v hlev spat, bil je namreč, kakor tudi oba nasprotnika, hlapec. Margešuš in Slana sta opazila njegov odhod in sklenila sta se nad tekmečem maščevati. Zapustila sta družbo že precej razdražena od zavžitega žganja, poiskala Brumena in ga našla že globoko spečega v hlevu. Kakor divje zveri sta planila nanj in ga začela obdelovati z noži. Nesrečni Brumen se ni mogel braniti in je kmalu omagal. Ko sta Margešuš in Slana mislila, da ima Brumen že dovolj, sta mirno odšla in se vrnila k popivanju. Naslednje jutro, to je 21. t. m., so našli Lovrenca Brumena mrtvega v hlevu. Sodna komisija, ki je še isti dan prispela iz Ptuj, je ugotovila na Brumnovem telesu 16 vbodljajev od noža in več važnih žil prerezanih. Brumen je umrl radi iskravitve. Njegova morilca sta že v zaporn. Pokojni Brumen je bil znan kot miren in priden mladenič, dočim sta Margešuš in Slana bila potenuha. — Zverinski zločin je povzročil veliko razburjenja med tamkajšnjim ljudstvom.

En dan v Gradcu

NEKAJ NAGLIH IN POVRŠNIH UTISOV

Ob svitanju in v megli je odvozil vlak proti Gradcu. Pokrajina je zastrta in nejasni so obrisi kolodvorov ter gozdov ob progi. Zato opazuje človek potnike, tihe in vedno bolj pogosto oblečene v sive, volnene suknjiče ter pokrite z visokimi zelenimi štajerskimi klobuki. Ker nič ne mislim, pušim, edini v vozu. Drugi nihče. Vsak je zase kakor da ni nikogar drugega poleg njega.

Gradec z meščani, tradicijo in zavestjo, da je že v Evropi, medtem ko je Maribor še na Balkanu. Povsod mirno vrvenje kakor v kakem uradu; nikjer napetosti ali muje. Preprostost v obleki, hlad v zunanjem nastopanju, vljudnost v občevanju. Živi pa so naši ljudje. Z glavnega vhoda univerze pridejo tri visokonožne polne smeha in s tekočim jezikom, tri sestre tam od iztoka Save v Donavo. V avli šušljanje in enako na hodnikih. Pri vходу v univerzitetno knjižnico slonita na podbojih, vsak na svoji strani, dekle in fant, oba v živahnem in glasnem razgovoru; razdalje med njima so velike in drugače se ne čujeta. Glasna sta za vso avlo, rojaka z bregov našega Jadrana. V kavarni na Bismarckplatzu se zbirajo sinovi Črne gore in natakari razume tudi po naše. Slovenci pa se shajajo v svoji Čitalnici v Klosterwiesgasse. Kako jih gledajo Gradčani, še ne vem. Da pa Gradčanke zelo rade vidijo naše ženske brate, mi je bilo jasno takoj popoldne. Pojem rasnega temperamenta občutiti tukaj v Gradcu, živahnega južnjaka in vzhodnjaka, ter mirnega severnjaka. Oba temperamenta pa se križata na kulturno in zemljepisno tako prehodnih slovenskih tleh.

Gradec ima tudi blato kakor Maribor in meglo kakor Ljubljana ter izgleda, da je brez gradu. Gradbena izoblika kaže, da je bilo nekdaj v Gradcu središče vzhodnoalpskega življenja, da pa je to minilo. Poleg okusnih gotskih, zlasti pa baročnih stavb v starem mestu ter secesionizma proti in na periferiji, kažejo to najlepše graške znanstvene ustanove. Deželni arhiv, namestniški arhiv, muzeji Joaneja, narodopisni muzej ter univerza; vse to so institucije, ki so bile kulturno tudi naše in ustanovljene tudi za nas. Da nismo po prevratu dobili iz teh zavodov tega, kar bi nam šlo, smo krivi sami. Danes so te nekoč deloma naše in tudi za nas ustanovljene ustanove avstrijske in bodo to ostale. Povdariti pa moramo dejstvo, da so našim znanstvenikom graški upravniki in vodje teh ustanov vsestransko in dostojanstveno uslužni ter da je deležen naš človek pri delu vseh in istih ugodnosti kakor avstrijski domačin in ga spremlja prijaznost vedno in povsod. Vse te ustanove so danes v gospodarskih težavah, kakor naše v Mariboru. Velika razlika v polo-

žaju obeh pa je v tem, da so graški muzeji, arhivi in knjižnice že izoblikovani, razviti in urejeni ter da se je njihov delokrog z omejitvijo na nemško štajersko zmanjšal. Pri nas v Mariboru pa so postavljeni šele temelji, na katerih bo treba zgraditi in urediti naše kulturne postojanke. Če tega ne storimo, potem podarjamo graško naziranje o balkanskem Podravju, se uvrščamo med polkulturne narode in ne med mlade narode, polne svežih sil, kar hočemo biti. Z mariborskimi znanstvenimi ustanovami moramo nadomestiti to, kar smo v Gradcu izgubili!

Graška znanost je bistveno sodevala pri rasti graške zavesti, ki je nemško nacionalna zavest ogrožene pokrajine, na latere meja stoji prav graška znanost budno na straži. Ne mislimo na razne mlade Hakenkreuzlerje, katere srečavaš pogosto v centru mesta, ali na upokojece, ki so službovali v naših krajih in pri čaši piva zabavljajo čez »Čiča«, temveč mislimo na resne javne delavce, ki vodijo javnost v orientaciji glede našega Podravja. Njih poznavanje pokrajine, njene preteklosti in ljudi je tako popolno, vsestransko, temeljito in podrobno kakor malokogar v Mariboru. Prepričanje o zgodovinskem kulturnem delu nemštva v Podravju je tako globoko, da je vsaka politična koncesija nemštva v tem pogledu neupravičena. Zaredi tega jim je stremljenje Slovencev proč od Avstrije nerazumljivo. In prav tako nerazumljivo in vsebinsko samemu sebi nasprotno se jim zdi stremljenje Slovencev po kulturni in politični osamosvojitvi, ki lahko izhaja edino iz stoletnega kulturnega dela in kulturnega vpliva nemštva v naših krajih. Zato pravijo, da svoje sile precenjujemo, ker jih ne upoštevamo realno, a to se pa po naukih zgodovine mora maščevati. Maščuje pa se lahko samo v interesu nemštva. To se sicer ne izraža, ampak je pač logična posledica miselnosti, ki vodi v revizionizem. Proti takim nazorom, ki so splošni, lahko nastopa samo naša znanost, katero pa moremo razviti samo z mariborskimi znanstvenimi institucijami.

Sicer pa pojema tudi v Avstriji pravilno vrednotenje kulturnih dobrin. Rešuje in načena se vprašanje ukinitve spomeniškega urada. Na licitacijah umetnin ne nastopajo zbiralec in ljubitelj, temveč ljudje izključno gospodarskega duha, ki se zanimajo za umetnine praktične vrednosti, kakor pohištvo, servise itd. Ljubitelji umetnin so izginili. Kulturno je to škoda, za nas pa nagib, da se ne razvijamo v tej smeri, temveč prav sedaj v tem položaju poskusimo doseči in prekositi svojega severnega sosedu. Saj pravimo, da smo mlad narod, ki ima bodočnost!

Večer je že in pot vodi naprej na sever, na bregove Donave. Zapuščamo večerni predbožični Gradec. Lep je. Zlasti Herrengasse s svojimi razsvetljenimi izlozbanami in božično reklamo. Pred božičnimi izlozbanami je mnogo manj otrok kakor v Mariboru. Pred trgovinami z obutvijo, obleko itd. stojijo največ mamice same, ki računajo... Slabo so obiskane trgovine s praktičnimi predmeti, polne pa trgovine z zlatino in dragocenostmi! Tako odganjajo tudi razklane družabne razmere smeh in hrepenenje, ki edino daje gibanju primerno tempo. Gradec je vač mesto, ki se je razvijalo do svetov-

ne vojne kot kulturni in zlasti še kot gospodarski posredovalec med industrijami severa in kmetijstvom jugovzhoda. Po izidu svetovne vojne ga je objela provinca, potisnila ga v preteklost in njegovo vlogo prevzema mesto, na račun katerih se je Gradec popreje razvijal, med njimi tudi Maribor.

Gospodarsko je jugoslovanski Maribor že nastopil dedščino Gradca; čaka pa ga še naloga, da razvije tudi kulturno delo, ki bo nadomestilo predvojne znanstvene in umetniške vplive Gradca na naše Podravje. Styriacus.

Nekaj kronike ob tridesetletnici studeniške šole

Kako so prišli Studeničani do lastne šole. — Pred 30 leti. — Proslava jubileja.

V nedeljo so v Studenicah pri Poljčanah praznovali 30letnico sedanje šole, ki je ena najlepših v okraju. Prijazen trg pod Bočem, ki je znamenit zaradi starodavnega dominikanskega samostana (ustanovljenega l. 1237.), kjer so se že v tedanjem času bavile redovnice s poukom in vzgojo deklic, ima tudi zanimivo šolsko zgodovino, s katero nas je v nedeljo vsaj delno seznanil slavnostni govornik, upokojeni šolski upravitelj g. Kokl.

Zasluge ustanovitve šole v Studenicah, tako piše A. Kremlj v knjigi »Dokodivščine štajerske zemlje«, imajo nekdanje studeniške nune (Ordines s. Dominici). One same se niso bavile s poukom, a jim je cesar Ferdinand I. izročil šolski patronat. Šola je bila v samostanskem poslopiju v starem prioratu. Prvi učitelji so bili duhovskega, a pozneje prosvetnega stanu. Bilo je to l. 1560., pred 372 leti, in je ostala šola tam do leta 1788. L. 1782 je cesar Jožef II. sicer nune odslovil, a bi šola kljub temu ostala, da se ni l. 1788 zgodila nesreča. Nastal je velikanski požar, ki je uničil skoro ves trg. Zgorelo je tudi župnišče, cerkev, stari grad in samostan. Šola je bila tako brez učilnice, preseljevala se je po raznih hišah po trgu. Šele l. 1863., po 303 letnem obstoju, je prišla pod lastno streho (v današnje staro šolo, ki je prenovljena v učiteljsko stanovanje) za kar so poskrbele vložane občine Brezje, Hraštovec, Modraže in Studenice.

Ker pa to poslopije ni dolgo zadostovalo šolskim zahtevam, se je po dolgem obotavljanju l. 1900. le kupilo stavbišče za novo šolo, ki jo je sezidal stavbeni podjetnik Martin Vrečko iz Vojnika, in je bila l. 1902. 6. novembra izročena svojemu namenu.

Ob pokanju topičev jo je blagoslovil pred 30. leti tedanji slovenjebistriški dekan, kanonik A. Hajšek, okrajni glavar grof Attems pa je izročil ključke tedanjemu krajnemu šolskemu načelniku Josipu Turinu, ta pa nadučitelju Antonu Vobiču. Lep nagovor je imel tedanji šolski nadzornik dr. Beziak.

Slovesno je bilo takratno vkorakanje

v šolo, slovesno in pristrčno pa so proslavili Studeničani v nedeljo tudi ta svoj jubilej. Razred, ki je bil spremenjen v gledališko dvorano, je bil že pred začetkom slavlja nabito poln. Otvorili so slavnost pevci iz Poljčan, za tem pa je pozdravil domači upravitelj Živko med drugimi zlasti šolskega nadzornika g. Ivana Koropca, župana in občinske odbornike ter goste iz Poljčan. Končal je svoj nagovor z »Živijo« klici na kralja, pevci pa so zapeli »Bože pravde«. — Za slavnostnim govornikom je spregovoril še g. nadzornik, ki se je kot domačin spominjal tedanjih časov, kako težko je bilo pridobiti može, ki so se šele po večletnem pripravljaniu naposled le odločili za zidavo novega šolskega poslopja. Čestital je kot zastopnik oblasti učitelstvu in krajevnemu šolskemu odboru k jubileju, želeč, da bi se še nadalje izobraževala mladina v duhu ljubezni do svojega naroda, kralja in domovine.

Za tem je mladina zaigrala Ivana Albrehta igrice s petjem v 4 slikah »Siroto Jerico«, pri kateri so se vsi igralci, zlasti Jerica, (ki je pokazala, da ima izrazit igralski talent) dobro odrezali. Za pristrčno domače slavlje so dobili vsi sodelavci nedeljeno priznanje navzočih in gre požrtvovalnemu učitelstvu vsa čast in priznanje. K jubileju tudi naše iskrene čestitke! -ik.

Sokolstvo

Vdova Rošlinka na odru krčevinskega Sokola.

Agilni dramatski odsek krčevinskega Sokola je nastudiral Golarjevo komedijo »Vdovo Rošlinko«, ki jo bo uprizoril na Štefanovo ob 15. uri popoldne na društvenem odru v osnovni krčevinski šoli. Igro režira br. Sentočnik, znani diletant, ki jamči za najboljši uspeh. Sokoli in prijatelji Sokolstva so vljudno vabljeni, da se predstave vdeležijo v čim večjem številu, ter s tem dokažejo, da cenijo vztrajnost in trud agilnega sokolskega dramskega odseka. Na svidenje pri predstavi! — Zdravo!

Milka Adamičeva:

Naključje

(Konec)

»Gos!« sem se takrat ujezila. To iskanje ženinov potom časopisja se mi je videlo že od nekdaj absurdno. Za takole skromno vijolico se ti ponavadi skriva zvito dekle, ki je zaigralo že vse šance, da si dobi poštenega fanta.

Ti si ugovarjala, češ, ni tako. Morda je to prav ljubko bitje, deklica, kateri manjka prilika da se seznani... ali pa... lahko je tudi, da izbira med srečnimi naključji.

Nisem ti ugovarjala, kakor ti nikoli ne ugovarjam, kadar vem, da imam prav. Toda na vijolico nisem pozabila.

»Tej bi hotela zagostiti!« me je kakor v šali prešinilo, ko sem se naslednji dan vrnila iz pisarne. Vzela sem papir in napisala nekaj galantnih vrstic na ime vijolice. Podpisala sem se z lepim, modernim imenom — Marko. Mimogrede k večerji sem vrgla pismo v nabiralnik. Mojemu Maksu o tem nisem govorila. Moj ženim je veliko preresen za take stvari in bi me imenoval otročjo. Tudi tebi nisem povedala. Imela pa sem namen, da ti razodenem rezultat, ko bo vse končano. No, in rezultat je precej čuden, verjami mi...!

Z veliko radovednostjo sem pričakovala odgovora »skromne vijolice«. Prišel je. Drobno, fino, dehteče pisemce je bilo pisano z nežno pisavo. S komaj lednim pritiskom. Besede so bile kakor

nadihane, tako rahlo je zvenela njih melodija, da me je pritegnila njena mehko-ba. Prav za prav pa sem bila le razočarana. To ni bilo zvito dekle, bila je resnična, skromna vijolica iz nekega podeželskega trga. Vseeno me je pričelo zabavati. Z neznanosko virtuoznostjo sem zastavila pero in vijolici — odpisala. Igrala sem komedijo. Moj Marko je bil brezhiben kavalir...

Tako so sledila pisma in odgovori, ki so bili z njene strani vedno bolj prežeti s hrepenenjem po svidenju. Vijolica je hotela umreti, ako ji ne dovolim svidenja. Kaj zdaj? Vedela sem, da ji moram zadati krut udarec — njen Marko je nosil krilo. Pa vseeno! Povabim jo na sestanek — priznam kruta sem bila, a tudi nekoliko radovedna, kako izgleda moja »skromna vijolica«. Znamenje naj bo časopis v roki. Oddaleč sem jo hotela opazovati.

V skrajni minuti hitim na vlak. Med potjo srečam Maksu. Pomaha mi s časopisom in mi v naglici začne pripovedovati o svojem avanzmaju. Čestitala sem mu in v tem sva dospela na kolodvor. Vlak je bil pravkar privozi. Potniki so prihajali mimo naju, odmaknila sem se za bora dva koraka od Maksu in napeto iskala med njimi.

»Koga pravzaprav pričakuješ, Meri?« mi je zaklical Maks. Nisem utegnila odgovoriti, ker mi je v hipu zaprlo sapo od začudenja.

Ljubko dekle s časopisom v roki se je smelo iz gruč in se z nasmeškom pri-

družilo Maksu, ki je tudi držal časopis.

Od osuplosti nisem vedela kaj narediti. Videla sem, kako ga je deklica skoraj dobesedno potegnila za seboj in se z vso drznostjo oklenilo njegove roke. A Maks je stopal z njo kakor uročen. Že v precejšnji razdalji pa se je hipoma ustavil in okrenil. Menda se je spomnil name, ki sem obstala kakor pribita na mestu. Ker pa me ni videl, je stopal dalje. Dekle pa je zgoledlo in sililo vanj, kakor da sta stara znanca.

Zvečer sem menila, da dobim živčni napad. A drugo jutro se mi je nakrat zadelo vsa stvar zelo smešna.

Bila je nedelja. Še dopoldne sem se srečala z Maksom, ki je bil sijajno razpoložen. Razodela sem mu svojo komedijo, ki sem jo igral v pisarni napram tej deklici in tako skušala objasniti včerajšni dogodek.

»Zelo grdo je bilo to od tebe! — Brezdušno!« mi je očital. »Ne bila bi se smela tako kruto igrati s srcem uboge deklice, ki niti matere nima.«

»S srcem!« sem se skušala posmehovati.

»Motiš se!« me je z vso resnostjo prekinil Maks.

»To dekle je tako ljubko in naravno, da tega zlepa še nisem doživljal pri mestnih deklicah. Takoj sem sicer spoznal, da se je zmotilo in me naziva z nekim Markom, za katerega nisem vedel, kdo naj bi bil? Uživel pa sem se hitro v nje govo ulogo in dekle je žarelo sreče ob moji strani. Nazadnje se mi je skoraj za-

smililo. Prosilo me je za nov sestanek, nisem ji ga mogel odreči, preveč bi jo onesrečil. Saj ne boš huda Meri! — Končno si ti sama skuhala to kašo.«

Zagrabilo me je. Brez besede sem se obrnila in odšla.

»Torej mi postane ta vijolica z dežele še nevarna.« Zdelo se mi je neverjetno. Za Maksu nisem našla dovolj primernih besed, da ga obsodim. Vkljub temu sem mu bila pripravljena oprostiti, če bi me lepo prosil.

Ali Maks ni prosil. O, kaj še! Ko je vijolica odpotovala, je bil ves spremenjen. Presedalo mi je končno to, da je vedno govoril le o njej. O njeni ljubkosti, naravnosti, skromnosti in ne vem o čem še. Celo o njenem premoženju, ki pa ba ne more prav nič pripomagati k njenim vrlinam, kajti vijolica je že sama na sebi — biser. Smejala sem se mu...

No in pozneje, pozneje sem ga lepega dne zopet srečala z njo. Odtlej nisem več pogledala Maksu, vkljub temu nisem nehala upati, da se vrne k svoji Meri. In ko sem včeraj popoldne pogledala skozi špranje pisemskega predalčka belo pismo, me je prešinilo: »To je od Maksu. Vrača se k svoji Meri!« Da, v resnici, pismo je bilo od Maksu — toda — bilo je obvestilo o njegovi poroki z »vijolico«...

Meri je energično zasadila vilice v trdo govedino na krožniku in skozi solze buhnila na dan: »A sedaj reci, Tita, če ni to izrecna smola!«

»Da, vsekakor zelo čudno naključje!« ji je enako presunjeno pritrdila Tita.

Starost solnca, planetov in zvezd

PRODİRANJE ČLOVEŠKEGA RAZUMA V NAJGLOBLJE SKRIVNOSTI PRIRODE.

Če se v jasni noči ozremo na nebo, ki je posejano z milijoni migljajočih zvezd, se niti ne spomnimo, da so to ogromni in neizmerni svetovi, ki živijo v fantastičnih daljavah svoje življenja. Ne spomnimo se, da tudi ti svetovi, kakor vsi organizmi, nastajajo, zorijo, se starajo in umirajo.

Globoko je človeški razum že prodrl v skrivnosti prirode. Človek hoče odkriti vse tajne, hoče premagati vse sile, hoče celo pisati zakone življenju vsemirskih svetov in solnca, zakone, po katerih vlada naša mater zemlja.

Zgodovino narodov in civilizacije pišejo učenjaki po napisanih dogodkih, po najdbah in po ustnem izročilu. Ko pa so se lotili vprašanja, koliko so stare zvezde, koliko so stari svetovi, so naleteli na ovire, ker so se zvezde in planeti rodili mnogo poprej, preden je človek zavlada na zemlji, preden se je sploh zavedel. Zato nimamo o postanku zvezd in planetov živih prič, nimamo pismenih niti ustmenih dokumentov. Toda znanost je krenila v drugem pravcu in se poslužila zemlje, enega manjših vsemirskih teles, da bi na ta način odkrila tajne starosti zvezd. Ta znanstveni problem rešujejo dandanes s strastjo in fanatizmom mnogi priznani zvezdoslovci, geologi, kemiki in fiziki. S tem problemom se je mnogo bavil zlasti sir Jeans v svojih kozmogoničnih studijah in Pavel Couderc, ki je izdal obširno delo: »V solnčnem polju«.

Zemlja in solnce! Zemlja in ostali planeti so del solnčnega sestava in je verjetno, da je njihova starost enaka starosti sestava. Geologi trdijo, da je zemlja vedno obsevala in grelo solnce. Preživela pa je svoji dve glavni fazi: astronomsko, ki je bila ustvariteljica zemeljske skorje in oceanov ter geološko, v kateri so se razvili kontinenti, vstala morja in pojavila živa bitja. Zato računajo astronomi svojo fazo, geologi svojo, in bi mogli določiti starost zemlje, če se štejemo obe.

Nekdaj so astronomi in fiziki računali starost solnca po fizičnih metodah, ki so jih poznali. In vsak učenjak je računel po svoje. Astronomi astronomsko, geologi geološko. Zato se je zgodilo, da so bili rezultati rešitve tega problema tako različni. Razvila se je takrat tudi znana debata, za katero se je dolgo zanimala najširša javnost.

Za astronome je bila največja uganka, od kje izvira tako veličastna toplotna energija solnca, ki toliko let in na take daljave ogreva s svojimi žarki našo zem-

ljo ter pospešuje na njej življenje. Učenjak Robert Mayer je menil, da je toplotna energija solnca rezultat velikih mas meteorjev, ki padajo na solnce in s tem povzročajo toploto. Prodrla pa je Helmholtzova hipoteza, da izvira toplotna energija iz koncentracije solnčne energije iz koncentracije solnčne mase, ki se zgoščuje, pri čemer se zmanjšuje premer in razvija toplota. Po tej hipotezi so preračunali starost solnca najprej na 19 milijonov let. Cela vrsta astronomov, med njimi Lane, Avgust Ritters, Thomson-Kelvin, King, je korigirala Helmholtzovo hipotezo, pa se je zedinila glede starosti zemlje in ugotovila, da se giblje starost zemlje med 20 in 40 milijoni let.

V taboru geologov pa so se številke vzbudile mnogo smeha. Geologi so postavili hipotezo astronomov na glavo, sklicujoč se pri tem na velike spremembe, ki so nastale polagoma pri evoluciji življenja na zemlji, pri čemer pomeni 30 ali 40 milijonov let bore malo. Tu so bile potrebne ogromne periode milijard let. Biologi Darwin, Hückel in drugi trdijo, da je račun fizikov in astronomov popolnoma zgrešen, in da ne pride niti v poštev pri hipotezah, po katerih bi se mogla dognati starost naše zemlje. Po opazovanju gostote in naplavin zemeljske skorje so geologi izračunali starost našega planeta na okroglo 100 milijonov let in še več.

Toda fiziki in astronomi niso odnehali. Njihova znanost jim je diktirala rešitev, od katere niso odstopili, čeprav jim je geolog Perry »ponujal 100 milijonov let«. Nastale so zopet dolge diskusije in javnost se je rogala učenosti belih glav. Astronom Newcomb je svojim tovarišem geologom odgovarjal, da utegne samo »čudež« zrušiti solidnost računa fizikov, ki se je naslanjal na teorijo gravitacije.

In zgodilo se je, česar ni pričakovali niti Newcomb. Učenjaki so prišli na sled radioaktivnosti tvarin, ki je pokazala, da obstoje še drugi izvori toplotne energije. Dolgoletni računi fizikov in astronomov o starosti zemlje in solnca so padli v vodo. Lojalno so priznali svoj poraz. Radioaktivnost je pripomogla učenjakom do novih metod izračunavanja starosti zemlje in solnca ter ostalih planetov. Tako je univerzitetni profesor dr. Kovalek ugotovil starost uranija na 1852 milijonov let! Po nekem drugem računu radioaktivnega razkrajanja uranijuma in thorijuma so izračunali starost našega planeta na 4 milijarde let! In tako smo danes daleč od onih 20 milijonov, ki so jih

»ponujali« fiziki in astronomi, za stotine milijonov daleč od onih, ki so jih »zahtevali« geologi. Starost naše matere zemlje se torej giblje med dvema in štiri milijardami let. Po nekaj najnovejših teorijah in hipotezah so določili učenjaki starost solnca na 15 trilijonov let.

In koliko so stare zvezde? S tem vprašanjem si danes belijo glave razni učenjaki. Da so nekaj mlajše ko solnce, v tem so se nekateri zedinili. Drugi pa še nadalje računajo in računajo ter se pri tem poslužujejo že modernih metod. Na vsak način pa hočejo razkriti vse skrivnosti prirode in rešiti vse uganke, ki jih še dan za dnev srečujemo na poti življenja.

Umetni bencin

Dosedanji poizkusi in uspehi.

Hiter razvoj avtomobilizma in aviatike je bil mogoč samo s pomočjo bencina, ki je izredno vnetljiv in lahek. Res je, da nam je s tem tudi prinesel veliko gorja. Pomislimo samo na ono ogromno število človeških žrtev avtomobilskega prometa, ki iz leta v leto rase. Tako je na zemlji — z dobrim pride tudi zlo.

Kakor hitro je napredoval razvoj prometnih sredstev, ki jih poganjajo motorji na bencin, tako hitro je rasla tudi njegova poraba. Pred nekaj leti so bila kamena olja edini viri, iz katerih se je pridobival bencin s pomočjo čiščenja. Kmalu so uvideli, da ta bencin v bodočnosti ne bo mogel zadostiti vsem zahtevam.

Kemiki so potem na podlagi raziskovanj prišli na misel, da bi se mogoče ona težka olja, ki so pri čiščenju ostala, dala pretvoriti v bolj koristne sestavine, zlasti ker je uporaba težkih olj mnogo manjša in bolj omejena. Poleg tega so si tudi kamena olja med sabo slična, to so namreč ogljikovo-vodiki. Razlikujejo pa se po velikosti svojih molekulov, t. i. najmanjših delcev, ki nosijo snovna svojstva posameznih tvarin. Torej je bilo potrebno na nek način te delce razcepiti na manjše, to se pravi, iz težkih olj narediti lahka, med katerimi je bencin. To se je tudi posrečilo.

Pri tem gre predvsem zasluga Nemcem, ker v njihovi deželi primanjkuje kamenih olj in bencina. Iz začetka se je stvar vlekla po znanstvenih laboratorijih, danes zauzema že posebno vejo v veliki industriji kamenih olj.

Po načinu lomljenja se sirovo olje v posebnih aparatih izpostavi visokemu tlaku in visoki temperaturi. V takih okoliščinah se olje razloči in dobivamo 60—70% bencina. Ampak ta postopek ima uspeh samo pri oljih, ki ne vsebujejo asfaltnih primesi, kar se je sedaj omejilo. Treba je bilo postopati na drugi način. Problem je po dolgem delu in ob-

sežnih poizkusih rešila I. G. Farbenindustrie.

Oljem, ki imajo mnogo asfaltnih primesi, se pri presnavljanju dovaja plin vodik, ki v prisotnosti še nekaterih drugih tvarin, ki pospešujejo in posredujejo spajanje, pretvarja ta v lahka olja. Samo metodo so imenovali hidriranje, ne mogoče zato, da bi voda igrala tukaj vlogo, temveč zato, ker hydrogenium pomeni latinsko vodik.

Celo sam katran in premog je mogoče pretvoriti postopoma v bencin, ki popolnoma odgovarja naravnemu. (Taki poizkusi so se napravili v kemijskem laboratoriju univerze v Ljubljani.) Ko so po tem načinu lomljenja in hidriranja združili, je doseglo pridobivanje umetnega bencina precejšnjo stopnjo popolnosti. Tako je na pr. že 1929. l. v Nemčiji dosegla produkcija bencina 250.000 ton.

Ta odkritja so postala v resnici velike praktične vrednosti. V dokaz navajam samo to, da so v Zedinjenih državah v obratu 3 velika podjetja, ki izkoriščajo te izume. Vemo, da so te dežele bogate s kamenimi olji, pa jim tudi ne primanjkuje bencina.

Človek je tako ponovno pokazal, da mu uspeva nedostatke narave nadomestiti z naprednim delom znanosti.

Silva Antič.

HEDŽAS JE DOBIL NOVO IME

Kralj Hedžasa, Ibn Saud, je sklenil prekrstiti svoje kraljestvo. Pokrajina Hedžas se bo v bodoče nazivala: Arabsko saudska kraljevina. Ob priliki krsta je kralj Ibn Saud priredil v svojem rojstnem mestu v Riadu in v Mekki, rojstnem kraju Mohameda, velike svečanosti. Arabec Ibn Saud, ki je izrazil bojevnost, je oblegal leta 1924. dolge mesece mesto Medino, kraj, kjer je pokopan mohamedski prerok, in nato ustanovil v srcu Arabije svoje kraljestvo s 4 milijoni prebivalcev. Njegovega zaupanja sta deležna samo ruski in angleški diplomat, ki sta prisostvovala svečanostim in čestitala kralju vimenu svojih vlad.

Kitajke ne smejo nositi svilenih nogavic

Čeprav je na Kitajskem še vedno meščanska vojna, vendar ima vlada dovolj časa, da rešuje tudi druga vprašanja, zlasti vprašanja ki se tičejo javne morale. Tako je nedavno izdal maršal Čang kajšek naredbo o ženskih oblačilih. Oblačila ne smejo biti prekratka in izrez pri vratu ne sme biti preglobok. Pod nobenim pogojem pa ne smejo nositi Kitajke svilenih nogavic, ki baje razdražljivo vplivajo na Kitajce. Maršal meni, da je za kitajske žene in dekleta primernejše oblačilo narodna noša, ki edina obvaruje žensko dostojanstvo.

Radislav Rudan

Rod na razpotju

(Povest)

Sedem let je bil star, ko mu je bil oče prvič potisnil kladivo v roko — in od takrat ga ni več odložil. Samo ob nedeljah in praznikih se je oblekel praznično in se napotil doli v Lozice, k maši. Le kadar sta šla z očetom v Št. Vid ali na božjo pot k Mariji v Log, je bil zanj velik in največji praznik življenja. Na enen tistih romanj se je bil seznanil s Franco, pokojno ženo. Nič ni vedel kako in kdaj sta se domenila, da se bosta vzela. Ona je bila sirota, nikoli ni poznala ne očeta ne matere; pri tujih ljudeh je zrastle, bila pastirica in naposled dekla.

In sta se vzela.

Oče Luka je bil zadovoljen, da je prišla ženska v hišo, Franca je bila srečna, da ji ni več treba služiti tujim ljudem, on pa je vriskal od radosti, da ima ženo in da mu življenje ni več tako pusto in brez vsebine, kakor je bilo poprej.

To je bil prvi znamenitejši dogodek v njegovem življenju.

Potem so prišli otroci: najprej France, potem Marička in naposled Tončka. Takrat je legel oče Luka in ni več vstal. Pokopali so ga.

To je bil drugi usodnejši dogodek v življenju kamenarja Caharije.

Tako čudno mu je bilo, ko je očetu zatisnil oči. Dokler je obiskovala smrt druge, ga ni pretresla. Skoraj verjeti ni mogel, da ljudje zares umrejo in da jih potem ni več: nikdar več in nikoli več. Ko mu je umrl oče, je občutil vso bolečino in vso grozoto neizprosne umiranja. On, ki je bil trši kakor kamen, katerega je dan za dnem, teden za tednom, mesec za mesecem, leto za letom drobil, je takrat prvič zajokal. Zaihtel je kakor otrok in se zrušil kakor hrast, ki je stoletja klju-

boval burji in viharju.

Pa je prešlo tudi to. Trava je prerastla grob in Caharija je pozabil na bridkost. Trdo delo mu je zamorilo čuvstva, zabrisalo je bolečino in spomin.

Takrat mu je bilo štirideset in pet let.

V bajti pod hrastom nad cesarsko cesto so se vrstili drugi drugemu podobni dnevi. France, Marička in Tončka so doraščali in prva dva sta že hodila v šolo. Cahariji se je zdelo to sicer nepotrebno — za njegovih mladih dni še ni bilo šole na Lozicah, komaj v Št. Vidu je bila in v Vipavi, pa tja so hodili samo izbranci — ker pa je bila nova postava taka, da morajo otroci v šolo, se je vdal in ni godrnjal.

»Če mora biti, naj bo!« je dejal, prižgal pipo, pljunil in odšel v kamnolom.

In potem je prišla katastrofa...

Doli po dolini se je bila razpasla kužna bolezen: ljudje so cepali kakor ajdovi snopi in toliko je bilo mrličev, da so jim komaj jame kopali. Caharija je gledal s svoje višave doli na vasi in ni mu hotelo v glavo, da zvonovi ves dan zvonijo mrličem in k pogrebu. Sam je bil s svojo družino ločen od tistega življenja, samo v nedeljo in na praznik se mu je približal, a vanj se ni pomešal, ni se mogel z njim pretopiti v enoto. Ostal mu je tuj in samosvoj.

A tisto življenje ga je obiskalo samo, samo je poseglo do njegove bajte pod stoletnim hrastom in je položilo v posteljo njegove drage: ženo Franco, sina Franceta in hčeri Maričko in Tončko. Teden dni so ležali, in Caharija jim je stregel. Od večera do jutra in od jutra do večera je bil pri njih, a njega se bolezen ni prijel. Bil je trši kakor skala, bolj neupogljiv kakor hrast. Uklonila in zlomila pa mu je ženo in Tončko. Obe v isti noči, obe naenkrat sta zatisnila trudne oči. Caharija ju je budil, dramil: ni ju predramil, ni ju prebudil več.

Ostal je sam z dvojico nedoraslih in bolnih otrok in je drugič v življenju zajokal. Trdemu kamnu bi se

bil moral zasmiliti, a pomagalo ni. Smrt se ni dala preprostiti: kar je vzela, ni hotela vrniti; in Caharija je pokopal ženo in hčerko in ostal sam s Francetom in Maričko. Vdano je čakal, kdaj bo bela in koščena roka segla še po njih, a segla ni. Okrevala sta in mu ostala.

To je bil tretji usodni dogodek v Caharijevem življenju.

Poslej je bil še bolj trd in odljuden, še bolj samosvoj in vase zakrknjen. Življenje ga je bilo zgnetlo v trdo tvar, stisnilo ga v kremen, ki bi bil prej dal iskro kakor dokaz notranjega čuvstva. France je dorasel v dečka in Caharija mu je potisnil v roko kladivo, posadil ga na enonogi stol in mu nametal kamenja pred noge.

»Tolči!« je ukazal, prav kakor nekoč njemu oče Luka, in France je dvignil roko, ki je še vsa omahovala pod kladivom, in je tolkel. Tolkel je dan za dnem, teden za tednom, mesec za mesecem in roka mu je posteklenela, postala je mehanično nihalo.

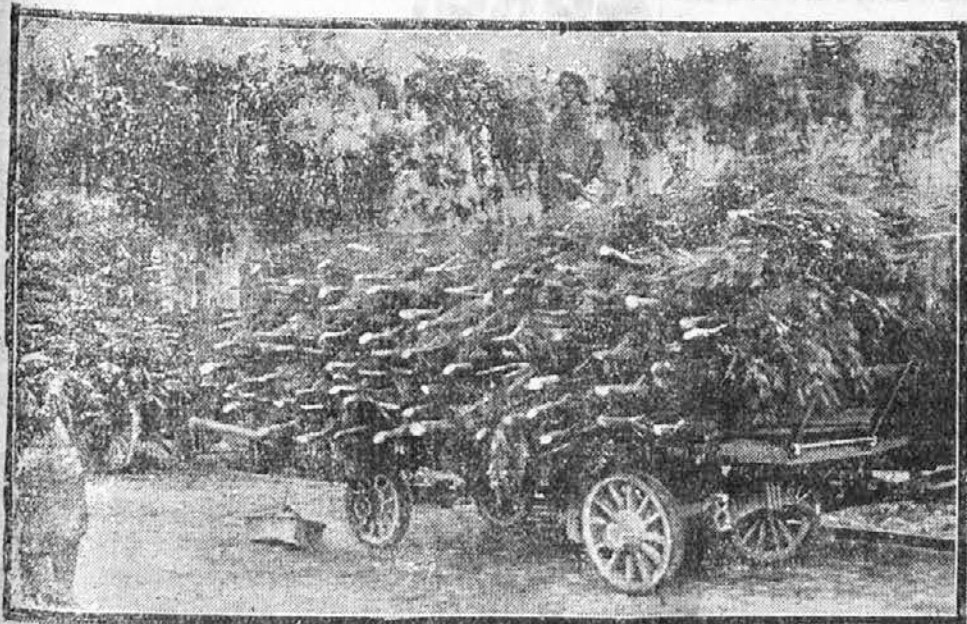
Marička pa je ostala v bajti pod hrastom, kuhala je, prala, šivala in pospravljala. Še preden se je zavedela življenja, je že bila gospodinja, samostojna in le svojim mislim prepuščena.

France je tolkel kamenje in v njegovem življenju ni bilo nikdar nobene spremembe, razen tistih treh let, ko je moral obleči vojaško suknjo in jesti komis. Ko se je pa vrnil s hrepenenjem v duši in s spomini na svet in na drugačno življenje tam za daljnimi gorami, je moral zopet sésti na enonogi stol in tolči, tolči. V trdi apnenec je zabijal svoje sanje, hrepenenje in mlade dni življenja. Dan za dnem, teden za tednom... leto za letom, dokler se ni takrat, na svetega Gregorja dan odtrgal od rodni tal, sprl z očetom in odšel za kruhom, za srečo...

To je bil četrti udarec, ki je padel na sključena pleča kamenarja Caharije...

(Se bo nadaljevalo.)

Božična drevesa, simbol praznikov

Blizino božičnih praznikov oznanijo po vseh mestih — božična drevesca. Pojavijo se na trgih in postanejo važno trgovsko blago. Koliko jih je tudi na novem delu našega Glavnega trga. Slika kaže vozove drevesc na trgu velikega mesta.

Skavtizem

Smuška tekma za prvenstvo zveze kraljevine Jugoslavije. Na črnem vrhu (Pohorje) bo 2. januarja 1933. zvezna smuška tekma. Tekmo priredi tukajšnji klub roverov. Da je zanj veliko zanimanje, priča veliko število že prijavljenih tekmovalcev. Tekmovali bodo subjuniorji, juniorji in seniorji v slalomu, smuču in smučem teku. Za prvo plasirane so pripravljena lepa darila. Tehnično vodstvo je v iskušenih klubovih rokah. Dohod na Črni vrh je najbolj prikladen za Mariborčane z železniške postaje Brezno-Ribnica. Vsi skavti in skavtinje — če

tudi ne tekmuje — pridite z »dilemami« na Črni vrh. Smuk! Klub roverov.

Skavti - Skavtinje! Prispeli so skavtski glasniki. Nabavite si jubilejno številko s krasno vsebino in lepimi slikami! Stane samo 6.— Din. Kdor še nima skavtskega znaka ali knjižice, naj si to hitro nabavi. — Stg. trgovec.

DRAŽBA CARSKIH DRAGOCENOSTI V BERLINU.

Pred dnevi je bila v Berlinu dražba carskih dragocenosti. Dražbo, za katero je bilo v vsej Nemčiji ogromno zanimanje, je izvedla ruska trgovinska delegacija v Berlinu. Posebno luča borba med

dražilci je bila za manjše dragocenosti, v prvi vrsti za prstane, ki so dosegli prav čedne vsote. Mnogo je bilo na dražbi tudi samo gledalcev, zlasti žensk, ki so hotele na dražbenih predmetih vsaj napasti svojo radovednost. Večje dragocenosti, ki so bile cenjene precej visoko,

so ostale večinoma neprodane. Za gledališko kukalo, okrašeno z briljanti, ki ga je svoj čas podaril ruskemu carju turški sultan Abdul Hamid, je bilo izključnih komaj 5550 mark. Vseh dragocenosti pa je bilo kljub velikemu zanimanju kupcev prodanih le za 25.000 mark.

Mali oglasi

Razno

VINO,
lastni pridelek, novo in staro po Din 3 in 4 liter pri odjemu 10 litrov. Pristno vinsko in sadno žganje, Zrinjskega trg 6. 4276

PRAVE DOMAČE KEKSE,
najcenejše in najboljše kvalitete, dnevno sveže, kakor tudi božične kekse, potice, šarlette, pince itd., priporoča pekarna Čebokli. Glavni trg. 4175

Prodaj

KLAVIR,
črn, kratak, strune vskriz, izredno lep, skoraj nov, krasen glas, prodaj. Maribor, Stritarjeva ulica 5. I. nadstropje. 4256

PRIMERNO BOŽIČNO DARILO!
Lepa domača obleka, popolnoma nova, krasen vzorec, za srednje veliko postavo, na prodaj. Vprašati Prešernova ulica 19. 4262

KLAVIR
znamke Rönisch, dobro ohranjen in Radioaparat na prodaj. Vprašati od pol 1. do 2. Maribor, Ciril Metodova ul. 22, prtlj. 4309

Stanovanje

TRISOBNO STANOVANJE
če mogoče s kopalnico, išče mirna stranka z enim otrokom po možnosti v bližini kolodvora ali v II. okraju mesta Maribora. Naslov v upr. »Večernika«. 4135

DVOSOBNO STANOVANJE
v novi vili oddam s 1. januarjem 1933 manjši družini. Ogledati med 12.30.—13.15. ter 18.—19. uri. Tomšičev drevored, Dr. Ipavčeva 3. 4138

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO,
solnčno, separirano, električno na luč, takoj ali s 1. januarjem oddam. Stritarjeva ulica št. 5. I. nadst. 4254

GOSPODA
ali gospodično sprejem na stanovanje. Tattenbachova ul. 16, III. levo. 4305

NOVO POSLIKANO SOBO,
prazno, separirano, oddam v gornji Gosposki ulici. Naslov v upravi. 4315

Ribe

dobite od danes naprej - higijenično urejeni bazeni:

krap
ščuke
linjaki
karski
fogaši
somi
la lososi iz severnega morja
la polenovka iz sev. morja
la morska jegulja
ribji fileti brez koščic, lepo
belo meso, pripravljen za
kuho.

L. UHLER

delikatesna trgovina

Maribor, Glavni trg (rotovž) 430

Mali risar

je najprimernejše božično darilo za otroke!

Dobite ga v vseh knjigarnah!

OTROCI.

odkod naj vzame Božiček najlepše darila?

Z začarane police!

To je devet knjižic, polnih čudovitih pripovedk.

Billi so trije velikani ...

Dolgouhi Jernejček,
Princesa v pomaranči,
Koko in druge živalske zgodbe,
Mihec in princ Lenuhar,
Čarobni studenec,
Božične pripovedke,
Vilinske gosli,
O srečnem krojačku.

Knjižice so izredno poceni.

Vseh dvet brošur stane le Din 70.—
vezane le Din 100.—, vsaka posamezna
pa broširana samo Din 12.—, vezana
Din 16.—. 3981

Knjigarna tiskovne zadruge, Maribor

Metodova cesta 13.

Žive krape

(Spiegelkarpfen)

Wittingauske pasme dobite najceneje pri tvrdki

Ferd. Greiner

Maribor, Gosposka ulica 2

SANKE

najceneje v galanterijski trgovini

DRAGO ROSINA

4283 Maribor, Vetrinjska ul. 26

2000 volnenih čepic à Din 5.—
2000 volnenih šalov à „ 10.—
1000 ostankov mongol svile meter „ 25.—

Velika izbira najnovejših pletenin, raznovrstnega perila, sukna, platna itd. dobite v

Trpinovem bazariu, Maribor

Načelstvo in nadzorstvo posojilnice v Rušah, r. z. z n. z. javlja tužno vest, da je njen dolgoletni tajnik, gospod

FRANC GOLOB

danes preminul

Težko prizadeti rodbini naše iskreno sožalje.

Ruše, dne 22. decembra 1932.

Posojilnica r. z. z n. z., Ruše.

Zadnji čas je za božična darila

Philips Super Inductance

aparati s svojo nenadkriljivo kvaliteto zadovoljijo želje vsakogar

Zastopstvo za Maribor **E. PETELN**, dipl. optik, Grajski trg 7

Philips Radio

Za bližnje praznike posebno ugodni plačilni pogoji

Samo
nasproti gostilne Spatzek
„Pri grozdu“

A. Kiffmann

Moške ure . . . Din. 40.— naprej
Srebrne damske ure . . . 130.—
Zlate damske ure . . . 230.—
Budilke 50.—

Omega, Schaffhausen, Doxa-ure po
znižanih cenah radi vpeljave.

Zlatnine in srebrnine najceneje!

Specialna delavnica okvirjev za slike

Velika zaloga. Solidna izdelava. Nizke cene.

Steklarna

Ivan Kovačič
Maribor, Slovenska 10, Koroška 10

Zakaj Radio Maribor?

Ker Vam nudi največjo izbiro aparatov vodilnih radiotovarn:

Radione,

Eumig,

Minerva,

Eswe,

Ingelen,

Orion,

Kapsch,

Hornophon,

Boss,

Berliner,

Körting

Telefunken,

Philips,

Ojačevalce,

Zvočnike,

Sestavne dele. Izprašilce.
Nabijanje akumulatorjev.
Tovarniške cene.
Plačilne olajšave.

Radio Maribor

Glavni trg 1

(Državni most).

Tel. 26-48

OGLEDALO

lepo in praktično darilo. kupite pri

„KRISTAL“ D.D., Koroška c. 32

Restavracija Narodni dom

sprejema abonente na dobro in tečno hrano

Kosilo 6—8 Din,

večerja 4—6 Din,

vino po 6, 8, 10 in 12 Din liter.

Priporoča se **Minka Kudrova**, restavratorka

Stari hvarski prošek

vino za praznike (okrepčilo za rekonvalescente), izbrano, več let staro vino, priporočamo vsaki hiši. Zaradi krize znižane cene: Din 16.— liter tranko. Pošta Grablje ali železniška postaja Split-Metković. Po pošti pošljemo sodček od 15 litrov. Z železnico 50 litrov in več. Vse po povzetju. Sodček vzamemo nazaj. Poskusite ta izborni prošek, pa se boste pričali.

LOVRO TUDOR, vzor, vinogradnik, Malo Grablje, Hvar, Dalmacija

Razprodaja kravat

Aleksandrova 9

traja **samo še ta teden** — do 24. decembra. Samo še ta teden se vam nudi neverjetno ugodna prilika nakupa kravata za Božič in Novo leto po cenah, ki se ne morejo imenovati več cene!

Restavracija

„MESTO LJUTOMER“

v Mariboru, Vetrinjska ulica št. 3

želi vsem svojim cenjenim gostom zdrave in vesele božične praznike ter nudi pristna ljutomerska vina in izborno toplo in mrzlo kuhinjo

Se toplo priporoča **Stibler.**

Oblastveno dovoljena

Radi

opustitve

trgovine

RAZPRODAJA

po zelo znižanih cenah za steklene, porcelanaste in luksuzne predmete

ERNEST GERT - Maribor

GOSPOSKA ULICA 13

Zaradi prevelike zaloge:

REKLAMNA PRODAJA

srebra, predmetov iz kitajskega srebra, jedilnih priborov (tudi posameznih), košaric, servisov za liker, podstavkov; predmetov iz kristalnega stekla, kakor vaz, servisov za liker in vino in garnitur za kompot.

Vsi ti predmeti se prodajajo po zelo znižanih cenah, ki so deloma nižje kakor so bile nabavne!

Oglejte si predmete in cene, ki so označene na njih, v mojih izložbenih oknih. Strmeli boste, kako poceni si lahko kupite najlepše stvari.

Plačilne olajšave!

M. Jiger^{ev} sin, juvelir, Maribor, Gosposka ul. 15

